

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

ALİ TƏHSİL PİLLƏSİNİN DÖVLƏT STANDARTI
MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNİN İXTİSAS ÜZRƏ
T Ə H S İ L P R O Q R A M I

İxtisasın (proqramın) şifri və adı: 060411-Kommersiya

BAKİ – 2016

1. Ümumi müddəalar

- 1.1. Magistratura səviyyəsinin **060411 – Kommersiya** ixtisası üzrə Təhsil Proqramı «Təhsil haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununa, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarları ilə təsdiq olunmuş «Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramı», «Magistratura təhsilinin məzmunu, təşkili və «magistr» dərəcələrinin verilməsi Qaydaları»nın tələblərinə, «Ali təhsilin magistratura səviyyəsi üzrə ixtisasların (ixtisaslaşmaların) Təsnifatı»na və digər qanunvericilik aktlarına uyğun hazırlanmışdır.
- 1.2. Tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən ali təhsil müəssisələri **060411 – Kommersiya** ixtisası üzrə magistr hazırlığını bu Təhsil Proqramı ilə həyata keçirir.
- 1.3. Strukturda istifadə olunan işarələr: ÜK - ümummədəni kompetensiyalar PK - peşə kompetensiyaları

2. 060411 – Kommersiya ixtisasının xarakteristikası

2.1. Təhsil Proqramının mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən elmi-ixtisas dərəcəsi:

İxtisasın şifri və adı	Verilən elmi-ixtisas dərəcəsi	Əyani forma üzrə təhsil müddəti	Kreditlərin sayı
060411 - Kommersiya İxtisaslaşmalar: - <i>Kommersiya fəaliyyəti</i> - <i>Birja fəaliyyəti</i> - <i>Reklam işi</i> - <i>Bazar infrastruktururu</i>	Magistr	2 il	120

3. Məzunun ixtisas xarakteristikası və kompetensiyası

3.1. Magistrin ixtisas xarakteristikası

Magistr nəzəri prinsip və tədqiqat metodları haqqında ümumi təsvirə və geniş biliyə malik olmalı, peşə hazırlığı tələb edən elmi-tədqiqat işi aparmağa və pedaqoji fəaliyyətə hazır olmalı, peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri həll etməyi bacarmalıdır.

3.2. Proqramın mənimsənilməsi nəticəsində məzunun kompetensiyasına qoyulan tələblər

3.2.1. Məzun aşağıdakı ümummədəni kompetensiyalara (ÜK) yiyələnməlidir:

- özünün intellektual, ümummədəni və peşə hazırlığı səviyyəsini təkmilləşdirib inkişaf etdirmək (**ÜK-1**);
- kütləvi və elmi nətiqlərini vərdislərinə yiyələnmək (**ÜK-2**);
- digər sahələrin mütəxəssisləri, elmi nümayəndələri ilə ünsiyyət qurmaq (**ÜK-3**);
- işgüzarlıq, peşəkarlıq, ünsiyyət vasitəsi kimi Azərbaycan və xarici dillərdən sərbəst istifadə etmək (**ÜK-4**);
- təşkilati-idarəetmə qərarlarını qəbul edib, onun nəticələrini müəyyənləşdirmək və ona görə məsuliyyət daşımaq (**ÜK-5**);

- müasir proqram-informasiya təminatlarından kommertiya məsələlərinin həllində istifadə etmək **(ÜK-6)**;
- kollektivdə işləmək qabiliyyəti **(ÜK-7)**;
- digər sahələrin mütəxəssisləri ilə ünsiyyətdə olmaq qabiliyyəti **(ÜK-8)**;
- fəal sosial mobillik **(ÜK-9)**;
- beynəlxalq arenada işləmək qabiliyyəti **(ÜK-10)**.

3.2.2. Məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalara (PK) yiyələnmişdir:

Elmi-tədqiqat sahəsi üzrə :

- kommertiya və qeyri-kommertiya təşkilatlarının fəaliyyəti ilə əlaqədar analitik iş metodlarına malik olmaq **(PK-1)**;
- elmi-tədqiqatların aparılmasının işçi plan və proqramlarının işlənilməsini həyata keçirmək, tədqiqatlar qrupu və fərdi icraçılar üçün tapşırıq hazırlamaq **(PK-2)**;
- kommertiya, birja fəaliyyəti, ticarət və reklam işi sahələrində tədqiqatların aparılma mexanizminin işlənilib həyata keçirilməsi, onların nəticələrinin həllini tələb edib, icmal hesabatların hazırlanması üçün məlumatları hazırlamaq **(PK-3)**;
- tədqiqat mövzusu üzrə məlumatların toplanması, işlənməsi və sistemləşdirilməsini həyata keçirmək, tədqiqatın metodunu və məsələlərin həlli vasitələrini müəyyən etmək **(PK-4)**;
- kommertiya, birja fəaliyyəti, ticarət və reklam işi sahələri üzrə peşəkar fəaliyyətə aid tədqiq olunan proseslərin və obyektlərin nəzəri və iqtisadi modellərini işləyib həyata keçirmək **(PK-5)**;
- peşəkar kommertiya fəaliyyəti üzrə tədqiq olunan proses və obyektlərin nəzəri və yeni ekonometrik modellərini işləyib hazırlamaq **(PK-6)**;
- kommertiya üzrə aktual elmi problemləri aşkar edib tədqiqat aparmaq **(PK-7)**;
- innovasiyanın səmərəli istiqamətlərini müəyyənləşdirib tədqiqat aparmaq **(PK-8)**;
- risklərin idarə edilməsi sisteminin işlənilib hazırlanması məqsədi ilə təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətində risklərin aşkar edilməsi və tədqiqat aparmaq **(PK-9)**;
- müxtəlif təşkilati-hüquqi formaya malik olan təşkilatlarda (müəssisələrdə) ahçılıq tələbinin ödənilməsi və mənfəətin əldə olunması məqsədilə satış, mübadilə və malların (xidmətlərin) istehsalçılardan istehlakçılara doğru yeridilişi ilə bağlı olan proseslərin təşkil olunması üzrə peşəkarlıq fəaliyyətinə hazır olmaq, təşkilatların iqtisadi-maliyyə dayanıqlılığını problemlərini tədqiq etmək **(PK-10)**;

Pedaqoji fəaliyyət üzrə:

- təhsil müəssisələrində kommertiya, birja fəaliyyəti, reklam işi və bazar infrastrukturunu fənlərini tədris etmək **(PK-11)**;
- təhsil proqramları və tədris-metodiki vəsaitləri işləyib hazırlamaq **(PK-12)**;
- tədris, təlim və ya digər üsullarla öz biliklərini başqasına ötürə bilməyə **(PK-13)**;

Layihə-iqtisadi fəaliyyət üzrə:

- hazırlanmış layihələrin həyata keçirilməsi üçün tapşırıqları, layihələrin maliyyə aspektlərini, müvafiq normativ və metodiki sənədləri sərbəst hazırlamaq və ya onların hazırlanmasına rəhbərlik etmək **(PK-14)**;
- hazırlanmış layihə və proqramların yerinə yetirilməsi üçün konkret tələblər hazırlamaq **(PK-15)**;
- kommertiya, birja fəaliyyəti və reklam işi sahəsində hazırlanmış layihələrin səmərəliliyini müəyyənləşdirmək **(PK-16)**;
- təşkilatların planlarını işləyib hazırlamaq **(PK-17)**;

Təşkilati-inzibatçıq fəaliyyəti üzrə:

- təşkilatların inkişafının qısa və uzunmüddətli strategiyasının işlənilib hazırlanmasına rəhbərlik etmək **(PK-18)**;
- müxtəlif təşkilati-hüquqi formalı təşkilatların kommersiya xidməti və bölmələrinə rəhbərlik etmək **(PK-19)**;
- hazırlanmış və təsdiq edilmiş layihələrin və biznes-planların icrası işini təşkil etmək **(PK-20)**;
- maliyyə və vergi qanunvericiliyinə riayət edilməsi, qanunvericiliyin pozulması halları ilə barışmamaq və müvafiq inzibati tədbirlər görmək **(PK-21)**;
- peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri həll etməyə **(PK-22)**;
- müvafiq fəaliyyət və metodları təklif etmək və planlaşdırmağa, onların qısa və uzunmüddətli nəticələrini təhlil etməyə **(PK-23)**;
- fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri yaradıcı şəkildə müəyyənləşdirmək və ortaya qoya bilməyə, konkret vaxt çərçivəsində və məhdud informasiya şəraitində onları həll edə bilməyə **(PK-24)**;
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı müvafiq texnologiya və metodları seçmək və onlardan istifadə edə bilməyə, həmçinin potensial nəticələri müəyyənləşdirmək və ya qiymətləndirə bilməyə **(PK-25)**;
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı şəxsi davranışlarını tənqidi şəkildə qiymətləndirməyə **(PK-26)**;
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri Azərbaycan və bir xarici dildə şifahi və yazılı olaraq təqdim etmək və əsaslandırmağa, həmçinin mütəxəssis və qeyri-mütəxəssislərlə birgə müvafiq müzakirələrdə iştirak edə bilməyə **(PK-27)**;
- innovativ yanaşma tələb edən mürəkkəb və gözlənilməz şəraitlərdə müstəqil şəkildə fəaliyyət göstərməyə **(PK-28)**;
- təşkilat və ya qrupların strateji fəaliyyəti ilə bağlı məsuliyyət daşımağa **(PK-29)**;
- mürəkkəb şəraitlərdə etik qaydalara uyğun şəkildə davranma bilməyə, şəxsi davranışların etik aspektləri, imkanları, məhdudluğu və sosial rolunu anlamağa, fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı məsələlərdə əsaslandırılmış qiymətləndirmə aparmağa **(PK-30)**;
- davamlı təlim və peşəkar inkişafı ilə bağlı şəxsi və digərlərinin ehtiyaclarını qiymətləndirməyə, həmçinin müstəqil təhsil üçün zəruri olan səmərəli metodlardan istifadə edə bilməyə **(PK-31)**.

4. Peşə fəaliyyəti üzrə hazırlıq səviyyəsinə və təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər

4.1. Peşə fəaliyyətinin xarakteristikası.

4.1.1. 060411 - Kommersiya ixtisası üzrə magistrlərin peşə fəaliyyətinin əsas istiqamətləri:

- elmi-tədqiqat;
- pedaqoji;
- layihə-iqtisadi;
- analitik;
- təşkilati-inzibatçılıq və s.

4.1.2. Hazırlıq səviyyəsinə qoyulan tələblər:

Elmi-tədqiqat sahəsi üzrə:

- kommersiya, reklam işi, bazar infrastrukturunu və birja fəaliyyəti sahələrində aktual problemlərin aşkar edilərək tədqiq edilməsi;

- kommersiya, reklam işi, bazar infrastrukturu və birja fəaliyyəti üzrə tədqiqatın aparılması planı və proqramının işlənilib hazırlanması;
- elmi bölmələr və fərdi icraçılar üçün müvafiq tapşırıqların hazırlanması;
- marketing tədqiqatlarının aparılması, alınmış nəticələrin təhlili alətlərinin və metodlarının işlənilib hazırlanması;
- elmi icmalların, hesabatların və elmi nəşrlərin hazırlanması üçün mövcud məlumatların ümümləşdirilməsi;
- elmi-tədqiqat mövzusu üzrə məlumatların axtarılması, toplanılması, işlənilməsi və təhlili;
- mikro və makro səviyyəli informasiyanın inkişafının səmərəli yollarını aşkarlayaraq tədqiqi;
- təşkilatların iqtisadi-maliyyə dayanıqlılığını probleminin tədqiqi.

Pedaqoji fəaliyyət üzrə:

- kommersiya, reklam işi, bazar infrastrukturu və ticarət fəaliyyəti üzrə fənləri;
- təhsil müəssisələrində tədrisi;
- təhsil proqramı və tədris-metodik materialların hazırlanması.

Analitik fəaliyyət üzrə:

- bazarların inkişaf istiqamətlərinin müəyyənləşdirilib qiymətləndirilməsi;
- kommersiya və qeyri-kommersiya təşkilatlarının fəaliyyətini xarakterizə edən maliyyə-iqtisadi göstəricilərinin təhlili;
- hesabatların aparılması və qəbul edilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması məqsədi ilə iqtisadi informasiyaların axtarışı, təhlili və qiymətləndirilməsi;
- iqtisadiyyatın maliyyə, vergi və pul-kredit tənzimlənməsi metodlarının və alətlərinin təhlili və konseptual yanaşmaların qiymətləndirilməsi;
- bütün növ resurslardan səmərəli istifadənin qiymətləndirilməsi.

Təşkilati-inzibatçılıq fəaliyyəti üzrə:

- təşkilatın inkişafının qısa və uzunmüddətli inkişaf siyasəti və strategiyasının işlənilib hazırlanmasına rəhbərlik;
- müxtəlif təşkilat-hüquqi formalı təşkilatların kommersiya, reklam xidməti və bölmələrinə rəhbərlik etmək bacarığı.

4.2.Təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər

İxtisas üzrə fənn bölümləri, fənlərin kreditləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik bacarıq və vərdişlər baxımından) və qazanılması nəzərdə tutulmuş kompetensiyaları kodları.

Fənn bölməsinin kodu	Fənn bölmələri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq vərdişlər baxımından)	Fənn bölmələri üzrə kreditlərin sayı	Fənnin kodu və adı	Fənn üzrə kreditlərin sayı	Qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları
Təhsil hissəsi					
MF-B00	İxtisas (ixtisaslaşma) fənləri bölümü bilməlidir: Bu bölümə daxil olan	60	MİF-B01 <i>Kommersiyanın müasir problemləri</i>	6	PK-1 PK-2 PK-3 PK-4 PK-5

	<p>fənlərin öyrənilməsi nəticəsində tələbə bilməlidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - müasir iqtisad elminin əldə etdiyi nailiyyətləri sistemləşdirilmiş şəkildə şərh etməyi, -yeni iqtisadi sistemlərin transformasiya prosesinin qanunauyğunluqlarını və metodoloji prinsiplərini, -mikro və makro iqtisadi problem və modellərin sistemli şəkildə şərhini, -qlobal qeyri-sabitlik şəraitində iqtisadi artımın və təhlükəsizliyin önməsi siyasətini, - işgüzar tsiklin idarə olunmasını, zəhmətli iqtisadi artımın sürətləndirilməsi yollarını; - iqtisad elminin və iqtisadiyyatın fəlsəfi-metodoloji aspektdən dəyərləndirilməsini, -mövcud nəzəri və metodoloji problemlərin konseptual qiymətləndirilməsini, -müxtəlif yanaşmaların müqayisəli təhlili və nəzəri ümumiləşdirilmələrin aparılması metodikasını, - iqtisadiyyatın sistemli yaranış keyfiyyətində ictimai həyatın digər sfera və sahələri ilə inteqrativ bağlılığının fəlsəfi interpretasiyasını; - müasir kommərsiya və reklam işinin, birjanın fəaliyyət qanunauyğunluqlarını; -kommərsiya, birja və reklam təşkilatlarının fəaliyyətinin təhlili üzrə yeni tədqiqatların əsas nəticələrini; - təşkilat və müəssisələrin (firmaların) fəaliyyət 		<p>MİF-B02 <i>Tədqiqat metodları</i></p> <p>MİF – B03 <i>Ali məktəb tərəfindən müəyyən edilən fənlər*</i></p>	<p>6</p> <p>48</p>	<p>PK-6 PK-7 PK-8 PK-9 PK-10 PK-11 PK-12 PK-13 PK-14 PK-15 PK-16 PK-17 PK-18 PK-19 PK-20 PK-21 PK-22 PK-23 PK-24 PK-25 PK-26 PK-27 PK-28 PK-29 PK-30 PK-31</p>
--	---	--	---	--------------------	--

<p>xüsu-siyyətlərini, onların fəa-liyyət dairələrini, iqtisadi agentləri, müasir məhsul və xidmətləri;</p> <ul style="list-style-type: none"> -kommersiya sahəsinin birja fəaliyyətinin və reklam işinin müasir problemlərini; - kommersiya, birja fəaliyyətinin və reklam bazarlarının müasir təhlil metodlarını, idarəetmə qərarlarının riyazi təyinatını; - iqtisadi məsələlərin həlli üçün zəruri olan müasir proqram məhsullarını. <p>bacarmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> - riskin və qeyri-müəyyənliyin iqtisadi mahiyyəti, oyunlar nəzəriyyəsinin məzmununu izah etməyi, alternativ strategiyanın müəyyənləşdirilməsini, -gəlirlərin bölgüsü və yoxsulluğa qarşı mübarizənin istiqamətləri, -qeyri-bərabərliyi törədən səbəblər, amillər və mənbələri aşkar etməyi, -makro-iqtisadiyyatın əsas prinsipləri, dövlətin iqtisadi siyasəti, onun xarici ticarətin və milli iqtisadiyyatın inkişafına olan təsirini müəyyənləşdirməyi; - iqtisadi proses və hadisələrin konseptual məzmununu tam və dolğun şəkildə üzə çıxarmağı, -konseptual yanlışlıqlara yol verilməməyi, - aparılan tədqiqatların fəlsəfi metodoloji yönümünü, o cümlədən problemlərin tədqiqat metodları və şərh üsullarını müəyyən 				
--	--	--	--	--

	<p>etməyi, - onların inkişaf təməyyülləri və perspektivləri haqqında əsaslandırılmış biliklər sistemini formalaşdırmağı; - kommersiya, birja sahəsi və reklam işi üzrə fəaliyyətin obyektiv qiymətləndirilməsi üçün müasir vasitələrin tətbiqini; -idarəetmə qərarlarının əsaslandırılmasını; - təşkilatların, firmaların fəaliyyətinin araşdırılması üçün müasir proqram məhsullarını; -müasir proqram-informasiya təminatından istifadəni; - kommersiya, birja fəaliyyəti və reklam işi sahəsindəki müasir proseslərin qiymətləndirilməsi; - həm yuxarı, həm də aşağı səviyyədə baş verən proseslərin dəqiq inkişaf proqnozlarını.</p> <p>Yiyələnməlidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - peşəkar sferada praktiki fəaliyyət vərdişlərinə; - peşəkar sfera elmi-tədqiqat işlərinin aparılmasının metod və metodologiyasına; - sərbəst tədqiqat və elmi iş aparmaq vərdişlərinə; - müasir vasitələrin tətbiqi ilə iqtisadi proseslərin makro və mikro modeləşmə vərdişlərinə; - iqtisadi proseslərin ekono-metrik modellərinin qurulması metodologiyasına. 				
--	---	--	--	--	--

<p>MET – B00</p>	<p>Elmi-tədqiqat işləri Magistr tədqiqatlar, kommunikasiya və innovasiya, tədqiqat işlərinin aparılması dərslərini mənimsədikdən və elmi-tədqiqat işini yerinə yetirdikdən sonra aşağıdakıları bilməli və bacarmalıdır: - akademik baxımdan əsaslı və analize gərəkli araşdırma suallarını müəyyənləşdirmək - dissertasiya mövzusu ilə bağlı olaraq elmi əsaslı tənqidi yanaşma ortaya qoymaq - mövzu ilə bağlı ədəbiyyatları müəyyənləşdirmək - araşdırma və tədqiqatlarda akademik etik qaydaları bilmək - dissertasiya işinin mövzusunun müəyyənləşdirmək - dissertasiya işinin məzmun layihəsini hazırlamaq - dissertasiya işi üçün vaxt cədvəlini tərtib etmək - dissertasiya işində ortaya qoyulan araşdırma problemi ilə bağlı məlumat əldə etmə vasitələrini müəyyənləşdirmək - ali məktəb təhsilinin prinsip və məzmununu bilmək - tədris prosesinin təşkili və idarəedilməsi metodlarını bilmək - tələbə psixologiyasını və tələbə davranışlarını bilmək - tələbə qiymətləndirmə metodlarını bilmək və bu metodların tətbiq etmək - dərslər prosesində istifadə olunan dərslər materiallarının hazırlanmasını bilmək - eyni zamanda istifadə olunaçaq ədəbiyyatların</p>	<p>60</p>	<p><i>Tədqiqatlar kommunikasiya və innovasiya</i></p> <p><i>Tədqiqat işinin aparılması</i></p> <p><i>Elmi-tədqiqat təcrübəsi</i></p> <p><i>Elmi-pedaqoji təcrübə</i></p> <p><i>Magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi</i></p>	<p>6</p> <p>6</p> <p>6</p> <p>6</p> <p>36</p>	<p>PK – 1 PK – 2 PK – 4 PK – 5 PK – 6 PK – 7 PK – 8 PK – 9 PK – 10 PK – 15</p>
-------------------------	--	------------------	---	--	---

	<p>seçilməsini və istifadəsini bilmək</p> <ul style="list-style-type: none"> - imtahanlarda tələbə qiymətləndirmə zamanı istifadə olunan materialların (sualların, keyslərin və s.) hazırlama prosesini və üsullarını bilmək - dərslər zamanı auditoriyada davranış qaydalarını bilmək - dərslər prosesində müasir proqram təminatlarından və vasitələrindən istifadə qaydalarını bilmək. - alınmış nəticələrin tədqiqi imkanlarını müəyyənləşdirməyi; - yerinə yetirilmiş tədqiqat işinin müdafiəsini; - tədqiqat işinin nəticələrinin çapa hazırlanmasını; - elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji təcrübələrdə iştirakı nəticəsində əldə etdiyi nəticələrdən dissertasiya işində istifadə etməyi; - dissertasiya işində ortaya qoyulan araşdırma problemi ilə bağlı məlumat əldə etmə vasitələrini müəyyənləşdirmək - məlumat toplama vasitəsindən istifadə edərək məlumatların əldə edilməsi və analizi - analizlərdən sonra əldə edilən nəticələrin elmi təhlili - dissertasiya işinin yazı qaydalarını bilmək - araşdırmanın nəticələrinin hesabat halına salınması - araşdırma prosesinin, araşdırma analizlərinin və nəticələrinin təqdim edilməsi - elmi araşdırmaların aparılması prosesi - aparılan araşdırmaların elmi məqalə halına 				
--	--	--	--	--	--

<p>salınması</p> <ul style="list-style-type: none"> - elmi məqalə yazarkən istinadlarda vacib elmi etik qayda qanunları - araşdırma apararkən müəyyən edilmiş mövzu haqqında daha əvvəl aparılmış araşdırma və məqalələri dəyərləndirmə - daha doğru məlumatların toplanması üçün ideal məlumat toplama metodlarının seçilməsi - lazımlı birinci növ və ikinci növ məlumatların əldə edilmə qaynaqları və onlardan istifadə üsulları - elmi jurnallar üçün məqalə və ya elmi konfranslar üçün məruzələrin hazırlanması - məruzələrin təqdim edilməsi - araşdırma prosesində xarici ədəbiyyatlardan istifadə - araşdırmalar zamanı lazımlı olacaq müasir proqram təminatlarını və onlardan istifadə qaydalarını 				
Kreditlərin ümumi cəmi	120		120	

* *İxtisas və müvafiq ixtisaslaşmalar üzrə səriştələr (kompetensiyalar) və buna müvafiq fənlər ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.*

4.3. İxtisas üzrə magistr təhsil proqramm yerinə yetirilməsi müddəti:

ümumi həftələrin sayı - 94 o cümlədən:

- nəzəri təlim - 30 həftə
- Tədqiqatlar, kommunikasiya və innovasiya, tədqiqat işinin aparılması - 8 həftə
- təcrübələr (elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji) - 8 həftə
- imtahan sessiyaları - 10 həftə
- magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi - 24 həftə
- tətilər - 14 həftə

5. Maddi-texniki, tədris bazası və kadr potensialı

5.1. Ali təhsil müəssisəsinin **060411 - Kommersiya** ixtisasının təhsil proqramına müvafiq hazırlanmış tədris planmda nəzərdə tutulan fənlər üzrə dərslərin aparılması, təcrübələrin keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq İKT ilə təchiz olunmuş kabinet və laboratoriyalar, kompyuter sinifləri, emalatxanalar və s. ilə təmin olunmuş maddi-texniki bazası olmalıdır.

- Təhsilalanların ali təhsil müəssisəsinin lokal şəbəkəsinə, internetə, məlumat bazalarına, elektron kitabxanalara, axtarış sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir.
- 5.2. Fənlərin tədrisi, bir qayda olaraq, ali təhsil müəssisələrinin elmi dərəcəsi və ya elmi adı olan professor-müəllim heyəti tərəfindən aparılır. Bu fəaliyyətə həmçinin müvafiq ixtisas üzrə minimum magistr dərəcəsinə sahib və həmin sahədə iş təcrübəsi olan digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər də cəlb oluna bilər.
- 5.3. Magistrlik dissertasiyalarına elmi rəhbərlik, bir qayda olaraq, həmin təhsil müəssisəsində çalışan professor-müəllim heyətinin elmi adı və ya müvafiq ixtisas üzrə minimum magistr dərəcəsinə sahib və həmin sahədə iş təcrübəsi olan digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər tərəfindən həyata keçirilir.

6. Tədris prosesinin forma və metodları

- 6.1. Magistrantın nəzəri təlimi və pedaqoji hazırlığı mühazirə-seminar, məsləhət, sərbəst iş, pedaqoji təcrübə və s. formalarda həyata keçirilir.
- 6.2. Magistr hazırlığı üzrə tədris prosesində şifahi şərh, müsahibə, interaktiv təlim, müstəqil iş, diskussiya, dəyirmi masa, illüstrasiya, tədqiqatçılıq, laboratoriya və praktik iş və digər metodlardan istifadə edilə bilər.
- 6.3. **060411 - Kommersiya** ixtisası üzrə magistr hazırlığında elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji təcrübələr nəzərdə tutulur (təcrübələrin məqsəd və vəzifələri ixtisasdan asılı olaraq müəyyənləşdirilir). Təcrübələr növündən asılı olaraq müvafiq təşkilatlarda, yaxud ali məktəblərin kafedra və laboratoriyalarında keçirilə bilər.

7. Yekun dövlət attestasiyasına qoyulan tələblər və qiymətləndirmə

- 7.1. Yekun dövlət attestasiyası magistrlik dissertasiyasının müdafiəsindən ibarətdir. Dissertasiyanın məzmununa, həcminə, strukturuna qoyulan tələblər və onun müdafiəsi qaydalan Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi tərəfindən müəyyənləşdirilir.
- 7.2. Təhsilalanların biliyinin qiymətləndirilməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş qaydalar əsasında həyata keçirilir.
- 7.3. Yekun Dövlət Attestasiyası nəticəsində məzunlara magistr ali elmi-ixtisas dərəcəsi və dövlət nümunəli diplom verilir.

Razılaşdırılmışdır:

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Problemləri İnstitutunun direktoru

_____ Emin Əmrullayev

_____ 2016-cı il

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Nazirliyi Elm, ali və orta ixtisas
təhsil şöbəsinin müdiri

_____ Yaqub Piriyev

_____ 2016-cı il

İqtisadiyyat və idarəetmə ixtisaslar
qrupu üzrə Dövlət Təhsil
Standartlarını hazırlayan işçi qrupun
sədri

_____ Ədalət Muradov

_____ 2016-cı il

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Nazirliyinin Elmi Metodiki Şurasının
«İqtisadiyyat» bölməsinin sədri

_____ 2016-cı il